

12 JAN 2012

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4

Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ

☎ 210 69 20 287 - FAX: 210 69 94 841

ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/14325

Αθήνα, 11 Ιανουαρίου 2012

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ**

**ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτή κ. Α. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩ-
ΝΗ**

**2. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ :**

α) Γραφείο κ. Αρχηγού

**β) Δ/νσεις : Δημόσιας Ασφαλείας και
Γενικής Αστυνόμευσης**

**ΘΕΜΑ : Αντιμετώπιση εκμετάλλευσης και βίας κατά αλλοδαπών γυναικών. Προστασία
Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τους στη χώρα μας.**

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 3274/ 21-12-2011.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Α. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ, σας γνωρίζουμε ότι, η χώρα μας με το ν. 3875 /2010 «Κύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος και των τριών Πρωτοκόλλων αυτής και συναφείς διατάξεις» ενσωμάτωσε στο εθνικό μας δίκαιο τις διατάξεις της προαναφερόμενης σύμβασης και των τριών Πρωτοκόλλων αυτής, μεταξύ των οποίων και το Πρωτόκολλο για την πρόληψη, καταστολή και τιμωρία της διακίνησης προσώπων, ιδιαίτερα γυναικών και ανηλίκων, βάσει του οποίου επέρχονται ορισμένες τροποποιήσεις στον ορισμό της έννοιας «διακίνηση προσώπων» και «θύμα εμπορίας ανθρώπων», στην αύξηση του χρόνου προθεσμίας περίσκεψης, τόσο στα ενήλικα, όσο και στα ανήλικα θύματα.

Το ζήτημα της αντιμετώπισης και καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων έχει αποτελέσει αντικείμενο στοχοθέτησης στο πλαίσιο του Προγράμματος Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπουργείου μας και της Ελληνικής Αστυνομίας, που εκπονήθηκε για τα έτη 2010-2014. Ιδιαίτερα, στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος έχουν ενταχθεί ορισμένες δράσεις και έχουν καθορισθεί οι προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, με στόχο τη μηδενική ανοχή στην εκμετάλλευση αυτών και την εξάλειψη των παραγόντων που συμβάλλουν στο φαινόμενο αυτό. Ειδικότερα, προβλέπεται:

- Αποτύπωση όλων των παραμέτρων του προβλήματος στην περιφέρεια εκάστης Αστυνομικής Διεύθυνσης των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων.
- Ευαισθητοποίηση του προσωπικού για βαθιά γνώση και κατανόηση του φαινομένου ώστε να εμπεδωθεί ότι, η εμπορία ανθρώπων δεν αποτελεί ένα απλό ποινικό αδίκημα, αλλά μία σύγχρονη μορφή δουλεμπορίου που συνιστά κατάφωρη παραβίαση θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Εφαρμογή με αυστηρότητα των διατάξεων της σχετικής νομοθεσίας και έρευνα σε βάθος των οργανωμένων υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων για σύλληψη των διακινητών - εκμεταλλευτών.
- Διενέργεια ελέγχων και ερευνών για τη διαπίστωση όλων των μορφών εμπορίας ανθρώπων (σεξουαλική εκμετάλλευση, εργασιακή εκμετάλλευση, εμπορία βρεφών κ.λπ.) και τον εντοπισμό πιθανών θυμάτων.

- Ενεργοποίηση-βελτίωση πληροφοριακού δικτύου, συλλογή-αξιολόγηση των πληροφοριών και βάσει αυτών διενέργεια σχεδιασμένων και συντονισμένων αστυνομικών επιχειρήσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.
- Καταγραφή και στόχευση των δραστηριοποιούμενων εγκληματικών ομάδων και προσώπων που εμπλέκονται στην εμπορία ανθρώπων.
- Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, ενεργοποίηση ελέγχων διαβατηρίων συνοριακών σημείων, για τον εντοπισμό πιθανών θυμάτων κατά την είσοδο στη χώρα.
- Συντονισμένη δράση των συνεργείων αστυνομικών ελέγχων και ειδικότερα, των γενικών συνεργείων ασφάλειας και ειδικών συνεργείων ελέγχου αλλοδαπών.
- Συνεργασία και αξιοποίηση των εξειδικευμένων αστυνομικών υπηρεσιών καταπολέμησης εμπορίας ανθρώπων (anti-trafficking) που συγκροτήθηκαν και λειτουργούν στη χώρα, για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του φαινομένου.

Σημειώνεται ότι, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων λειτουργούν ομάδες anti-trafficking, εκ των οποίων κεντρικά, το θέμα χειρίζεται η ομάδα anti-trafficking της Διεύθυνσης Δημόσιας Ασφάλειας του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, ενώ περιφερειακά, στις Διευθύνσεις Ασφάλειας Αττικής και Θεσσαλονίκης, το θέμα χειρίζονται ομάδες anti-trafficking, με κατάλληλη στελέχωση και υλικοτεχνικό εξοπλισμό. Περαιτέρω, στη λοιπή περιφέρεια λειτουργούν 14 ομάδες anti-trafficking, οι οποίες καλύπτουν όλη τη χώρα, ενώ στις Διευθύνσεις Ασφάλειας Αττικής και Θεσσαλονίκης, λειτουργούν και Τμήματα Καταπολέμησης Εμπορίας Ανθρώπων, τα οποία αποτελούν το 3^ο Τμήμα της Υποδιεύθυνσης Αντιμετώπισης Οργανωμένου Εγκλήματος.

Με σκοπό την αποτελεσματικότερη δράση των υπηρεσιών του, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, για την εξάρθρωση των κυκλωμάτων εμπορίας ανθρώπων, την τιμωρία των δραστών, την απελευθέρωση των θυμάτων και την αντιμετώπιση κάθε είδους εκμετάλλευσης (ενδοοικογενειακή βία κ.λπ.), εκδίδει επικαιροποιημένες διαταγές, σε διαρκή βάση και αναπτύσσεται συνεργασία με λοιπούς συναρμόδιους κρατικούς φορείς και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις. Επιπλέον, προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας συμμετέχει σε επιμορφωτικά σεμινάρια και ημερίδες που διοργανώνουν οι εν λόγω φορείς και οργανώσεις, με θέματα σχετικά με την αναγνώριση των θυμάτων, τον ειδικό χειρισμό αυτών και γενικότερα, για την επίτευξη εποικοδομητικής συνεργασίας των φορέων για την προστασία των θυμάτων.

Σημειώνεται ότι, με το π.δ. 233/2003 (ΦΕΚ Α' 204), που εκδόθηκε σε εκτέλεση του άρθρου 12 του ν. 3064/2002, καθορίζονται οι φορείς, τα μέτρα και ο τρόπος παροχής της προστασίας, αρωγής και μέριμνας των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Πιο συγκεκριμένα, η αρωγή και προστασία που παρέχεται στα θύματα περιλαμβάνει αφενός μεν, προστασία για τη ζωή, τη σωματική ακεραιότητα, την προσωπική και γενετήσια ελευθερία, όταν συντρέχει σοβαρός κίνδυνος, αφετέρου δε, παροχή, από τις Υπηρεσίες και Μονάδες Παροχής Αρωγής και Προστασίας και για όσο χρόνο κρίνεται αναγκαίο απ' αυτές, δωρεάν αρωγής (βοήθειας) που αφορά τη στέγαση (διαμονή με ασφάλεια σε ειδικά καταλύματα, διατροφή και ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης), ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (ιατρική βοήθεια και χορήγηση των αναγκαίων φαρμάκων με τις οδηγίες του γιατρού), ψυχολογική υποστήριξη από ψυχολόγους – κοινωνιολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς και εξασφάλιση νομικού παραστάτη και διερμηνέα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου π.δ., ο κύριος συντονιστικός φορέας του δικτύου παροχής υπηρεσιών κοινωνικής αλληλεγγύης, πληροφόρησης σε θέματα παροχής αρωγής στα θύματα εμπορίας ανθρώπων και θέματα πρόνοιας σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, όπως κακοποιημένες γυναίκες και παιδιά, παραμελημένα παιδιά και έφηβοι, γυναίκες θύματα εμπορίας και διακίνησης, θύματα ενδοοικογενειακής βίας κ.λπ., σε εθνικό επίπεδο, είναι το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α. - τηλεφωνική γραμμή 197) του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Συνεπώς, σε περίπτωση που, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

διερευνήσεως υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων διαπιστωθεί ότι, ανάμεσα στα εμπλεκόμενα πρόσωπα υπάρχουν πιθανολογούμενα θύματα, τότε οι αστυνομικές ή εισαγγελικές Αρχές επικοινωνούν με το Ε.Κ.Κ.Α. και ζητούν τη συνδρομή του, προκειμένου ειδικοί επιστήμονες να συνδράμουν τις Αρχές στον χαρακτηρισμό του θύματος. Παράλληλα, οι εισαγγελικές Αρχές αποφασίζουν για την παραπομπή των πιθανολογούμενων θυμάτων προς φιλοξενία σε καταφύγια, προκειμένου να παρασχεθεί βοήθεια και προστασία από περαιτέρω εκμετάλλευση και κακή μεταχείριση.

Επίσης, σας γνωρίζουμε ότι, οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας συνεργάζονται και με τις ξένες διπλωματικές Αρχές στη χώρα μας σε ότι αφορά, την παροχή αρωγής στα θύματα υπηκόων τους στις υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων και με το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, για το ζήτημα του ασφαλούς επαναπατρισμού των θυμάτων. Είναι άξιο μνείας δε ότι, σύμφωνα με το ν. 3386/2005 (ΦΕΚ Α' 212) «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια», προβλέπεται η χορήγηση άδειας διαμονής στη χώρα μας στα θύματα εμπορίας ανθρώπων και καθορίζονται ειδικότερα οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης της άδειας σε αυτά. Περαιτέρω, για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος πραγματοποιούνται σε διμερή βάση με τις γείτονες χώρες (Αλβανία, Π.Γ.Δ.Μ., Βουλγαρία) συναντήσεις των όμορων περιφερειακών αστυνομικών Αρχών, εναλλάξ στα συννοριακά σημεία των δύο χωρών, τακτικά ή έκτακτα όποτε κρίνεται απαραίτητο από τις δύο πλευρές. Ειδικότερα, μέσω αυτών των συναντήσεων επιδιώκεται ο συντονισμός των μέτρων άσκησης του διαβατηριακού ελέγχου και επιτήρησης στα μη ελεγχόμενα τμήματα των συνόρων για την αντιμετώπιση της μη νόμιμης μετανάστευσης, την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, προσώπων, όπλων, καθώς επίσης και η επίλυση τυχόν προβλημάτων που αναφύονται στα συννοριακά σημεία με τη λήψη εναρμονισμένων μέτρων.

Στην προσπάθεια καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και κάθε μορφής εγκληματικότητας, σε διεθνές επίπεδο ανταλλάσσονται πληροφορίες με EUROPOL, INTERPOL, SECI, καθώς και μέσω των διμερών σχέσεων που έχουμε αναπτύξει συνομολογώντας συμφωνίες αστυνομικής συνεργασίας, τόσο με κράτη μέλη της Ε.Ε., όσο και με τρίτες χώρες, αλλά και μέσω της τοποθέτησης των αστυνομικών συνδέσμων.

Η διεθνικότητα της φύσης του εγκληματικού φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων, επιτάσσει την ανάληψη δράσεων, όχι μόνο σε εθνικό, αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Προς την κατεύθυνση αυτή εστιάζεται και το Σχέδιο anti-trafficking "ΙΛΑΕΙΡΑ", το οποίο συνιστά μια πρωτοποριακή και συνεχώς εξελισσόμενη πρωτοβουλία της πολιτικής και φυσικής ηγεσίας της Ελληνικής Αστυνομίας. Η εν λόγω πρωτοβουλία αφορά στην πραγματοποίηση μιας οργανωμένης επιχειρησιακής δράσης, για την αντιμετώπιση και καταπολέμηση της εμπορίας γυναικών και ανηλίκων, με σκοπό την οικονομική εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής τους, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές - διασυνοριακό επίπεδο. Σε διεθνές επίπεδο αποτελεί τη βάση, ενός «μοντέλου» διασυνοριακής αστυνομικής συνεργασίας κοινής αποδοχής, το οποίο επικαιροποιείται, μέσω της εκπόνησης μνημονίων, ενσωματώνοντας τις βέλτιστες αστυνομικές πρακτικές που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της διασυνοριακής συνεργασίας, καθώς και των συμπερασμάτων που προκύπτουν μέσα από την δοκιμασία των ασκήσεων - αποτιμήσεων πραγματικών υποθέσεων.

Στο σχέδιο anti-trafficking "ΙΛΑΕΙΡΑ", συμμετέχουν σε εθνικό επίπεδο εκπρόσωποι εμπειρογνώμονες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, όλων των συναρμοδίων Υπουργείων (Δικαιοσύνης, Εξωτερικών, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής), καθώς και των Πρεσβειών, των συμμετεχουσών στην Δράση "ΙΛΑΕΙΡΑ" χωρών, των πρεσβειών των Η.Π.Α. και Η-Β, των Εισαγγελικών Αρχών, των Αστυνομικών Υπηρεσιών της Επικράτειας και των Τοπικών Αρχών. Ενώ σε Διεθνές Επίπεδο συμμετέχουν εμπειρογνώμονες από 20 Ευρωπαϊκές Χώρες, κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτες χώρες, (Πορτογαλία, Τουρκία, Ιταλία, Αλβανία, Κύπρος, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Ρωσία,

Ουγγαρία, Μολδαβία, Π.Γ.Δ.Μ., Αυστρία, Σερβία, Σλοβενία, Ουκρανία, Γαλλία, Κροατία, Μαυροβούνιο, Φινλανδία, Βουλγαρία και Ρουμανία) και από 5 Διεθνείς Οργανισμούς (Europol, Interpol, Eurojust, Frontex, Seci).

Επίσης, για την υλοποίηση της πρωτοβουλίας "ΙΛΑΕΙΡΑ", συγκροτήθηκε στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, ομάδα Αξιοματικών εμπειρογνομόνων, που διαμόρφωσε τα ακόλουθα κείμενα:

- «Σχέδιο Διωθησιακής - Επιχειρησιακής Δράσης σε Εθνικό επίπεδο για την αντιμετώπιση και καταπολέμηση της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζώης γυναικών και ανηλίκων "ΙΛΑΕΙΡΑ"».
- «Μνημόνιο Αστυνομικών Ενεργειών και Βέλτιστων Πρακτικών για τον χειρισμό υποθέσεων Εμπορίας Ανθρώπων. (Μόνο για Αστυνομική χρήση)».
- «Πρωτοβουλία Anti-trafficking "ΙΛΑΕΙΡΑ" Ρυθμίσεις και Διαδικασίες Διασυνοριακής Αστυνομικής Συνεργασίας».

Τα προαναφερόμενα κείμενα εκδόθηκαν υπό μορφή εγχειριδίου και απεστάλησαν στις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, για ενημέρωση και εφαρμογή από τους αστυνομικούς, το Σχέδιο Διασυνοριακής Αστυνομικής Συνεργασίας απεστάλη σε όλες τις Αστυνομίες των χωρών που συμμετείχαν, καθώς και στους Διεθνείς Αστυνομικούς Οργανισμούς και τέλος, το Εθνικό Σχέδιο Διωθησιακής-Επιχειρησιακής Δράσης απεστάλη στα συναρμόδια Υπουργεία, Φορείς και Μ.Κ.Ο., για εφαρμογή.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι, πέραν των ως άνω μορφών εκμετάλλευσης και η ενδοοικογενειακή βία αποτελεί ένα παγκόσμιο κοινωνικό φαινόμενο, που δεν γνωρίζει γεωγραφικά, φυλετικά ή ταξικά όρια, ηλικία και μορφωτικό επίπεδο για την αντιμετώπιση του οποίου στη χώρα μας υπάρχει σχετική νομοθετική πρόβλεψη (ν. 3500/06), που στοχεύει κυρίως στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μελών της οικογένειας. Ειδικότερα, περιλαμβάνει νέες και τροποποιημένες διατάξεις του ποινικού, αστικού και δικονομικού δικαίου, καθώς και τις προϋποθέσεις, την διαδικασία, τις ποινικές και αστικές συνέπειες της ποινικής διαμεσολάβησης η οποία αποτελεί νέο θεσμό στο ποινικό σύστημα της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό, οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, όταν λάβουν με οποιονδήποτε τρόπο γνώση αδικημάτων που διαπράττονται σε βάρος γυναικών και ανηλίκων στο οικογενειακό περιβάλλον, επιλαμβάνονται άμεσα, προβαίνοντας σε όλες τις προβλεπόμενες δικονομικές ενέργειες, σύμφωνα με τις εντολές του αρμόδιου για την άσκηση δίωξης Εισαγγελέα, ενημερώνοντας παράλληλα τους συναρμόδιους φορείς αρωγής, για την προστασία των θυμάτων, εφόσον τους ζητηθεί από το θύμα.

Τέλος, προς τις Υπηρεσίες μας έχουν δοθεί εντολές και οδηγίες για την περαιτέρω δραστηριοποίηση του προσωπικού τους, προς πρόληψη και αποτροπή της θυματοποίησης ημεδαπών και αλλοδαπών γυναικών και αυστηρή εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, καθώς και για στενότερη συνεργασία με τους πολίτες και όλους τους φορείς. Είναι άλλωστε προφανές ότι, η λυσιτελής αντιμετώπιση του εν λόγω ζητήματος δεν εξαντλείται μόνο στον τομέα της αστυνομικής δραστηριότητας, αλλά απαιτείται η ενεργός συμμετοχή όλων μας, Αρχών, λοιπών Φορέων, πολιτών και τοπικών κοινωνιών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ

